

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-2018-42608

לפני כבוד השופט טל פפרני
התובע

באמצעות ב"כ עו"ד אורית גליקין

נגד

הנתבעת

פסק דין

- 1
2 עניינו של פסק דין זה תביעה לביטול/הפחתת מזונות בתם הקטנה של הצדדים, ילידת
3 30.11.2010 (כבת 9 שנים כיום).
4
5 1. המדובר בבני זוג לשעבר בין השנים 2004-2012, ולהם ילדה משותפת, ילידת
6 30.11.2010, כבת 9 שנים. בעניינם של הצדדים התקיימו בעבר מספר הליכים וניתנו מספר
7 פסקי דין: בתיק תמ"ש 42828-07-12 ניתן ביום 23.01.2013 פסק דין בהסכמת הצדדים
8 [להלן: "ההסכם הראשון"], שבמסגרתו התחייב התובע לשאת במזונות בתו הקטינה סך של
9 2,600 ₪ לחודש בתוספת מחצית הוצאות רפואיות וחינוכיות. באותו פסק דין ניתנה
10 התייחסות גם למשמורת הקטינה שנקבעה בידי האם. מפגשים בין האב לקטינה נקבעו ביום
11 א' מתום המסגרת החינוכית ועד לשעה 19:30, ביום ד' מתום המסגרת החינוכית כולל לינה
12 עד למחרת בבוקר. כל סופ"ש שני מיום ו' ועד למוצאי שבת.
13
14 2. ביום 28.5.13 ניתן בהסכמת הצדדים פסק דין בעניין חלוקת הרכוש, בתמ"ש 42951-07-12
15 [להלן: "ההסכם השני"]. באותו פסק דין ניתנו הוראות לגבי פירוק השותף בדירת הצדדים
16 ברחוב בשנת 2017 התקיים הליך נוסף בין הצדדים, בתיק י"ס-40373
17 11-16 וביום 5.6.17 ניתן תוקף של פסק דין להסכם שנערך על ידי הצדדים [להלן: "ההסכם
18 השלישי"], שבמסגרתו נקבע כי משמורתה של הבת תהא משותפת וכן נקבעה חלוקת
19 זמנים שווה כמפורט בטבלה בסעיף 15 להסכם שבין הצדדים.
20
21 3. ביום 18.7.18 הגיש התובע תביעה נוספת שעניינה ביטול דמי המזונות המשולמים עבור
22 הקטינה. לדברי התובע, הקטינה מעל גיל 6, כאשר חלוקת הזמנים בין הצדדים שווה. לתובע
23 הוצאות רבות כולל 4,000 ₪ שכר דירה, 1,400 ₪ החזקת המדור, קניות, ביגוד והנעלה
24 לקטינה בסך של כ-300-250 ₪ לחודש, תשלומים נוספים לטובת מסיבות יום הולדת, ספרים
25 ובילויים. התובע עובד בחברת ושכרו 13,000-14,000 ₪ נטו לחודש. לתובע רכב,
26 שנת 2013. לדברי התובע, הכנסתה של הנתבעת כ-9,000 ₪ לחודש וכן תשלומים נוספים
27 אותם היא מקבלת במזומן בסך של 4,000-3,000 ₪ לחודש. לפיכך, סבור התובע כי יש מקום

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 42608-07-18

- 1 להורות על הפחתת דמי המזונות המשולמים או אף ביטולם לחלוטין. התובע מפנה להלכה
2 שנפסקה בבית המשפט העליון בבע"מ 919/15.
- 3
- 4 .4. הנתבעת כופרת בטענותיו של התובע. לדבריה, שינוי הנסיבות היחיד לו טוען התובע הינה
5 ההלכה החדשה שנפסקה בבית המשפט העליון בבע"מ 919/15, אשר לדבריה אינה מהווה,
6 כשלעצמה, שינוי נסיבות מהותי לצורך שינוי החיוב בדמי מזונות מוסכמים שקיבלו תוקף של
7 פסק דין. מצבו הכלכלי של התובע השתפר, ואם בכלל הרי ששינוי הנסיבות שחל הינו לטובת
8 התובע. לדבריה, מאז אושרו פסקי הדין בעניינם של הצדדים, לא חדל התובע להתעמר
9 בנתבעת, להקשות עליה בכל דרך, להתנגד לכל בקשה והכל תוך התעלמות מוחלטת מטובת
10 הקטינה. ההסכם אליו הגיעו הצדדים ביום 23.3.2017 נערך לאחר התדלדלות ארוכה בסיוע
11 עו"ס יח"ס, כאשר לאורך כל ההליך ביחידת הסיוע טען התובע כי כל רצונו "קשר עמוק יותר
12 עם הקטינה", וכלל אין מדובר בעניין שינוי דמי המזונות.
- 13
- 14 .5. ביום 6.1.19 התקיים בפניי דיון ובו שמעתי טענות הצדדים בהרחבה. סכום המזונות המשולם
15 סך של 2,600 ₪ בתוספת מחצית, הכנסתו של התובע כפי שפורטה בכתב התביעה -13,000
16 14,000 ₪ נטו לחודש, ללא מקורות הכנסה נוספים. לדברי באת כוחו, התובע היה מובטל 8
17 חודשים בשנה האחרונה. בת זוגו של התובע , משכורתה כ-5,000 ₪ לחודש,
18 ושכר הדירה כ-4,000 ₪ לחודש בתוספת הנצאות החוקות הדירה כ-1,400 ₪ לחודש. ב"כ
19 הנתבעת חזר על עמדתה ולפיה פעם אחר פעם הכריז האב כי אין בכוונתו לשנות את סכום
20 המזונות למרות המשמורת המשותפת. הסכם המזונות נערך במקביל להסכם רכישת שבו
21 בוצעו ויתורים מצד האישה. לדברי ב"כ הנתבעת, לאחר שניתן פסק דינו של בית המשפט
22 העליון בבע"מ 919/15, ניתנו מספר פסקי דין כאשר רובם קובעים כי שינוי ההלכה כשלעצמה,
23 אינו מהווה שינוי נסיבות על פי דרישת הפסיקה. הנתבעת
24 הכנסתה כ-9,000 ₪ לחודש, בתוספת רכב ופלאפון. היא מתגוררת בדירה שכורה בעלות של 3,100 ₪ לחודש.
25 באותה ישיבה הוקדש זמן רב בניסיון להביא הצדדים לכלל הסכמות וכן הוצעה לצדדים
26 הצעה שאותה ביקשו הצדדים לשקול. הוגשו מספר בקשות למתן הארכת מועד לצורך ניסיון
27 להביא הצדדים להסכמות וסופו של דבר הוגשה בקשה משותפת לקביעת דיון נוסף, אשר
28 התקיים ביום 9.7.19 שגם באותו מועד הוקדש זמן רב בניסיון להביא הצדדים להסכמות.
29 סופו של דבר, המשא ומתן לא צלח, ובהסכמת הצדדים ניתנה החלטה להגשת סיכומים ומתן
30 פסק דין על יסוד החומר המצוי בתיק בצירוף סיכומי הצדדים.
- 31
- 32 .6. סיכומי הצדדים הוגשו וכעת נדרשת הכרעה.
- 33

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

7. התובע בסיכומיו חוזר באופן כללי על טענותיו. לדבריו, בפועל מתקיימות משמורת משותפת וחלוקה שוויונית משך למעלה משנתיים, ולמרות זאת סכום המזונות שנקבע בשנת 2013 נותר על כנו ללא שינוי. לתובע הוצאות רבות עבור הקטינה גם מעבר לסכום המזונות עליו סוכם.
8. הנתבעת בסיכומיה, חוזרת על טענותיה. הנתבעת מפנה לכך שבהסכם שנערך בין הצדדים בשנת 2017 לצורך שינוי המשמורת, והפיכתה למשותפת, הוסכם כי כל יתר הסכמות הצדדים בהסכם הגירושי משנת 2013 יותרו על כנו ולפיכך, כך גם הדבר בעניין דמי המזונות אשר לגביו סוכם לא השתנה. לפיכך, פנייתו הנוכחית של התובע לבית המשפט אינה בתום לב ובניטוד להצהרותיו.

דיון:

9. הכללים להפחתת דמי מזונות ידועים. בתמצית יאמר כי פסק דין למזונות, אינו יוצר מחסום סופי מפני תידוש ההתדיינות, וניתן לחזור ולפנות לבית המשפט בקשה לנושא המזונות, בכפוף להוכחת התנאי כי **הל שינוי מהותי בנסיבות המצדיק** את שינוי הקביעה המקורית. את המושג "**שינוי נסיבות**" בהקשר זה נהוג לפרש באופן דווקני, שאם לא כן עשוי להיות מופר האיזון בין תגממה להביא לסופיות הדין לבין הצורך להתאים את גובה המזונות לצרכי חיים ולמצבי חיים משתנים בין של הצד הזכאי להם, ובין של הצד החייב בהם [ראה: בע"מ 3148/07 פלונית נ' פלוני (פורסם במאגרים המקוונים, 13.6.2007)].
10. המצב שהיה קיים בעבר, בעת מתן פסק הדין למזונות, הוא נקודת המוצא המחייבת, ויש לבחון האם מאז חל שינוי מהותי שמצדיק את שינוי פסק הדין [ראה: ע"א 315/78 לוי נ' לוי פ"ד לג' (1) 22]. על הנסיבות החדשות המצביעות על השינוי המהותי לרדת לשורשו של פסק הדין שניתן, כדי לאפשר את בחינת שיעור המזונות אשר נפסק [ראה: תמ"א 957/93 פלונית ואח' נ' אלמוני, פ"מ תשנ"ד (3) 133, 137]. אין די להוכיח שינוי בטלעצמו, אלא יש צורך בהוכחת שינוי נסיבות מהותי שיצדיק התערבות במזונות שנקבעו ושינוי כזה ייעשה במקרים נדירים בלבד ובכפוף לשלושה תנאים מצטברים: הצדדים השאירו מתח במפורש או מכללא לשינוי נסיבות, כי מבקש השינוי פעל בתום לב וכי עקב השינוי המהותי בנסיבות לא היה זה צודק להשאיר את פסק הדין על כנו [ראה: ע"א 442/83 קס נ' קס, פ"ד לח' (1) 761]. בע"א 4515/92 סילביה מרתה שטיין קומרוב נ' לדיסלאו שטיין (פורסם במאגרים המקוונים, 13.6.1994) נקבע כי: "**כאשר מדובר על סכום מזונות שנקבע בהסכם בין ההורים, אין לשנות את המזונות כפי שנקבעו על נקלה אלא אך ורק במקרים בולטים**". במקרים אלו, דרוש שכנוע חזק שאכן יש שינוי מהותי בנסיבות המצדיק התערבות במה שהוסכם.

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-2608

11. בית המשפט אינו בודק מהו סכום המזונות שהיה פוסק היום, אילו הנתונים דין הובאו בפניו במסגרת תביעת מזונות חדשה, אלא יש לבחון האומנם חל שינוי נסיבות מהותי [ראה: ע"מ 1080/01 י.ש.נ' נ.ש (פורסם במאגרים המקוונים, 5.8.2003)]. נטל ההוכחה להוכיח את שינוי הנסיבות – חל על התובע, והמבחנים להוכחה הינם עובדתיים. על התובע להוכיח כי חל שינוי שלא ניתן היה לצפותו מראש [ראה: ע"א 472/78 אשתר נ' אשתר פ"ד לד (1) 57, 60]. העיקרון הניצב מאחורי האפשרות לשינוי פסק דין למזונות הנו שכאשר מתקיים שינוי נסיבות מהותי, המשך קיומו של פסק הדין עלול להפוך לבלתי צודק. המטרה הנה מניעת עיוות דין [ראה ספרם של גריידי ושלם, מזונות ילדים, בעמ' 275].

12. ביום 19.7.2017 ניתן פסק דינו של בית המשפט העליון בעניין בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית [פורסם במאגרים המקוונים], שניתן בהרכב שופטים מורחב ודן בסוגיית חלוקת נטל דמי המזונות בין הורים לילדים בגיל 6-15 המצויים במשמורת משותפת. פסק הדין שינה את ההלכה הנוהגת עד כה, וברו נקבעה הלכה חדשה לפיה: "בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם תקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, בנתון לחלוקת המשמורת הפיזית במועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה" [פסקה אחרונה לפסק הדין].

13. בעקבות פסק דינו של בית המשפט העליון, החלו בתי המשפט למשפחה, ובעקבותיהם בתי המשפט המחוזיים לדון בסוגיית מזונותיהם של ילדים, תוך יישום הכללים שנקבעו בהלכת בע"מ 919/15 על המקרה הקונקרטי הנדון במניהם. כאשר המגמה הנראית הינה, כי ניתן ליישם את הכללים שהותוו על ידי בית המשפט העליון גם במקרים בהם אין מדובר במשמורת משותפת, וגם במקרים בהם אין מדובר בחלוקת זמן שווה. לעניין זה, ראה דברי כבוד השופט שאול שוחט בפסק הדין שניתן בבית המשפט המחוזי בתל אביב ביום 20.12.17 בתיק עמ"ש 14612-10-16 [פורסם במאגרים המקוונים]. כמו כן, ראה דברי כבוד השופט גיוסי בעניין עמ"ש (חי') 21269-05-17 [פורסם במאגרים המקוונים], שם נאמרו על ידי כבוד השופט גיוסי הדברים הבאים:

"... לאור הלכת בע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית [פורסם בבנו] (19.7.2017), לפיה בגילאי 6-15 חבים שני ההורים באופן שווה במזונות ילדיהם מדין צדקה, תוך שהחלוקה ביניהם צריכה להיקבע על פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה, חלוקת המשמורת הפיזית במועל, ובשים לב למכלול נסיבות המקרה."

14. ביום 30.5.18 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה ברמ"ש (חי') 41433-04-18 [פורסם במאגרים המקוונים] שם נאמרו על ידי כבוד השופט שרעבי הדברים הבאים:

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 42608-07-18

1

2

3

4

5

6

7

8

9

10

11

12

13

14

15

16

17

18

19

20

21

22

23

24

25

26

27

28

29

30

31

32

33

34

"בהמשך הרחיבה הפסיקה, בעיקר בערכאות הדיוניות (אם כי גם בערכאת הערעור בבית משפט מחוזי), וציינה כי ניתן להחיל את הלכת בע"מ 919/15 [פורסם בנבו] גם על מזונות קטינים שחיובם מדין צדקה, הגם שאין מדובר במשמורת משותפת, תוך בחינת הפרמטרים הבאים שצויינו בבע"מ 919/15 [פורסם בנבו] כדלקמן: הערכת וקביעת צרכי הקטינים. קביעת היכולות של הצדדים מכל מקור שהוא. קביעת יחסיות ביכולות בכלכלית של ההורים זה מול זה. חלוקת המשמורת בפועל."

15. בית המשפט בחנו האם תחולתה של הלכת בע"מ 919/15 היא רטרואקטיבית ביחס לפסקי דין חלוטים למזונות שניתנו קודם אותה הלכה, ורוב רובם סברו כי אין תחולה רטרואקטיבית. גישה זו נבעה הן מתוך הרצון לשמר את חופש החוזים וההנחה כי בעת הסכמתם ידעו הצדדים כי אפשר שהדין ישתנה, הן בשל כך שהסכם הגירושין הוא הסכם מורכב הכולל הסכמות תלויות שבמרחק הזמן לא ניתן לבדד ביניהן ובסיבה שהביאה לגיבושן והן בשל החשיבות בשמירה על יציבות משפטית (ראו: עמ"ש (מרכז) 62263-10-17 ע.ל. נ' ס.ק. (פורסם במאגרים המקוונים, 17.9.2018)).

16. דעה אחרת הושמעה על ידי כבוד השופט עז אליאס בתמ"ש (פ"ת) 4542-03-16 א. נ' ב. (פורסם במאגרים המקוונים, 1.7.2018) אשר סבר כי הלכת בע"מ 919/15 מהווה שינוי נסיבות שיש להידרש בעטיו לשיעור המזונות, גם אם מופיע כשינוי נסיבות יחיד, ולדבריו:

"...לא נכון לומר כי "בע"מ 919/15 [פורסם בנבו] חל על תיקים שהסתיימו" אלא נכון יותר לומר כי "ככל שתיק שהסתיים בו הדיון מגיע לבית המשפט בתביעה לשינוי המזונות בשל שינוי נסיבות של דין חדש שחל, יש להידרש לו ובמקרים מסויימים יכולה נסיבה זו בלבד להביא לשינוי בשיעור המזונות". בע"מ 919/15 [פורסם בנבו] לא חל איפוא על תיקים שהסתיימו מכח תחולה רטרואקטיבית של דין חדש על עניינים שהסתיימו, אלא הוא חל מכח היותו, לכשעצמו, שינוי נסיבות המצדיק שינוי בשיעור המזונות, ועפ"י הכללים הרגילים הנהוגים לעניין שינוי נסיבות."

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

17. ביום 1.8.2018 ניתן פסק דינו של כבוד השופט נ' סילמן בתיק תלה"מ (קריות) 18283-10-17 פלוני נ' אלמונית [פורסם במאגרים המקוונים], בשאלה האם מתן פסק דינו של כבוד בית המשפט העליון בבע"מ 919/15 מהווה כשלעצמו שינוי נסיבות המאפשר שינוי גובה המזונות. במסגרת פסק דינו, ציין כבוד השופט סילמן את הדברים הבאים:
- " באיזון בין חשש המדרון החלקלק (מניפולציה), חשש הצפת ההליכים, ובין תחושת הצדק בהפליה בין אבות- שביל הזהב מחייב להותיר את דרישת שינוי הנסיבות על כנה, אם כי להוריד הרף הראייתי הנדרש בשינוי, וגם זאת- במקרה של חלוקה הורית שווה או קרובה.**
- בעוד עד הלום דרישות הפסיקה היו כי שינוי נסיבות מחייב להיות מהותי (הלכת פינגה- 363/81), היורד לשורש החיוב, שינוי שלא ניתן לצמתו, וכיו"ב, הרי לאור בע"מ 919/15 [פורסם בנבו] יש לאפשר לשינוי נסיבות קל משמעותית, לגישתי, להביא להתערבות בחיוב, במיוחד בעת קיום הסדרי חלוקת זמנים שוויוניים או קרוב לכך."**
18. ביום 6.9.2018 ניתן פסק דינו של כבוד סגן הנשיא השופט א' זגורי בתיק מ(נצ') 10726-05-18 א.ק. נ' ע.ק [פורסם במאגרים המקוונים], הדן בשלוש שאלות המתייחסות ליישום הלכת בע"מ 919/15 או השפעתה: האם הלכת זו חלה למפרע- דהיינו, על הסדרים (חוזיים) או חיובים (שיפוטיים) שנעשו קודם ניתן פסק הדין בע"מ 919/15? האם די בהילכת בע"מ 919/15 כדי להוות לבדה "שינוי נסיבות מהותי" המצדיק בחינת היקף החיוב של אב במזונות פסוקים כלפי ילדיו? והאם נדרשים מנגנונים מוסתים לצורך יישום ראוי של הלכת בע"מ 919/15, ומדוע? במסגרת פסק דינו מתייחס כבוד השופט זגורי לשאלה האם הלכת בע"מ 919/15 מהווה לבדה "שינוי נסיבות מהותי" ומציין את הדברים הבאים:
- "כמועל יוצא גם לפי גישתי יש לנקוט "בשביל זהב" (כלשון חברי השופט סילמן בפסק דינו לעיל) ולפיו אמנם אין בהלכת 919/15 כדי להוות לבדה ולכשעצמה בלבד "שינוי נסיבות מהותי" המצדיק שינוי החיוב במזונות, אך יחד עם זאת, מקום שזמני שהות הילנס דומים והאחריות ההורית בפועל אכן משותפת ולא מדובר במניפולציה גרידא של אב המבקש לבטל חיוב במזונות או להפחיתם, הרי שדי יהיה בשינוי נסיבות עובדתי קל יותר מבעבר (מבחינת מצב כלכלי של הצדדים) כדי להתערב בחיוב במזונות. אך בכך איני יכול להסתפק, ושומה עלי להמשיך ולהבחין הבחן היטב ; בין מקרים בהם מדובר על תביעה להפחתת מזונות שמוגשת לאחר כריתת הסכם גירושין/ממון כולל עם איזונים כוללים לבין**

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

1 תביעה להפחתת מזונות לאחר פסק דין או הסכם מזונות גרידא או
2 אף הסכם בין בני זוג שהתגרשו לאחר נישואין קצרים ללא צבירת
3 רכוש. כן יש להיזהר מפני מקרים שבהם האחריות ההורית אינה
4 משותפת אלא "על הנייר" בלבד.

5
6 35.9 במקרה של תביעת מזונות לאחר פסק דין שניתן לפני הלכת
7 919/15, ברי, כי כעת אכן כל שנדרש הוא שינוי נסיבות קל כדי
8 לשנות החיוב במזונות (ובמקרה שכזה ייתכן שיהיה גם די בהלכת
9 919/15 כדי להוות "שינוי נסיבות מהותי" הואיל ואז משקל
10 שיקולי הצדק והשוויון גוברים לאין שיעור על כל שיקול אחר
11 כגישת כב' השופט אליאס המקובלת עלי בהקשר זה).

12
13 בדם, במקרה של תביעה להפחתת מזונות לאחר שאלה נקבעו
14 בהסכם הכולל איזונים רכושיים ואחרים יש להוסיף "דלת" לפני
15 הכניסה "בשביל הזהב" "דלת תם הלב". להיכנס בדלת זו יוכלו
16 רק אבות תמי לב שאכן מעוניינים בקיום הסדר אחריות הורית
17 משותפת, המקיימים הסדרי שהות נרחבים עם ילדיהם ולא מי
18 שאך מבקשים להקטין המזונות על בסיס הלכת 919/15 ואינם
19 יכולים להוכיח שינוי נסיבות מהותי בנוסף לאותה הלכה...."

20
21
22 19. ביום 17.9.18 ניתן פסק דינו של כבוד השופט צ' ויצמן מבית המשפט המחוזי מחוז מרכז
23 בתיק עמ"ש (מרכז) 62263-10-17 ע.ל. נ' ס.ק. [פורסם במאגרים המקוונים] ובו נאמרו
24 הדברים הבאים (פסקה 35 לפסק הדין):

25 " אם נבוא לסכם הדברים – כאשר עסקינן בתביעה להפחתת
26 מזונות שהוסכמו במסגרת הסכם גירושין כולל, מטעמים של שינוי
27 נסיבות, לא תשמש הלכת 919/15 כעילה יחידה לשינוי הנסיבות
28 אלא אך ורק באם יוכח ראשית דבר, שינוי נסיבות עובדתי אשר בית
29 המשפט יסבור כי יש בו להצדיק את שינוי שיעור המזונות הוא
30 יוסיף ויבחן לצורך אומדנם גם את השפעת הלכת 919/15 על שיעור
31 המזונות. בחינת שינוי הנסיבות העובדתי תעשה, מחד, באופן
32 קפדני מחות, ומאידך, תוך הקפדה על דרישת תום ליבו של
33 המבקש."

34

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 42608-07-18

- 1 יש לציין כי על פסק דין זה הוגשה בקשה רשות ערעור בבית המשפט העליון בתיק בע"מ
2 7670/18 אשר טרם הוכרעה לגופה.
- 3
- 4 20. ביום 13.11.18 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי בחיפה, כבוד השופט ח' שרעבי בתיק
5 עמ"ש 53288-03-18 [פורסם במאגרים המקוונים]. במסגרת אותו פסק דין נאמרו על ידי
6 כבוד השופט שרעבי הדברים כדלקמן:
- 7 "מתוך הכללים דלעיל, ובהקשר למקרה דנו, יש להפנות זרקור
8 לשני הדגשים הקשורים זה לזה, בתביעה לדיון מחדש בסכום
9 מזונות פסוק, כדלקמן:
- 10 א. הנקודה הראשונה מזכרת בדבריו של כב' השופט רובינשטיין
11 בבע"מ 3148/07 פלונית נ' מלוני (13.6.07) - (להלן: "פרשת
12 פלונית"), כדלקמן:
- 13 "אכן, ניתן לדון מחדש בגובה מזונות בהתאם לשינוי הנסיבות...
14 ואולם, אין זה השיקול היחיד. במסגרת שיקול דעתו על בית
15 המשפט להביט על התמונה בכללותה, ולהכריע לפיה האם
16 בהתחשב במכלול הנסיבות של יחסי הצדדים יש מקום לאפשר
17 דיון מחדש במזונות. בהקשר זה נקבע, כי על בית המשפט לבחון
18 האם הוגשה התביעה בחוסר תום לב (ההדגשות שלי - ח"ש). כבר
19 נפסק כי לחיוב המזונות היבט חוזי... הכפוף לדרישת תום הלב
20 הקבועה בסעיף 39 לחוק החוזים (חלק כללי), תשל"ג-1973; ...
21 ולדרישות נוספות, כגון תקנת הציבור הקבועה בסעיף 61 לחוק
22 החוזים (חלק כללי)... " (ציטוט משעיפים ד' עד ו' להחלטה)
23 היינו - התנאי של שינוי נסיבות מהותי הוא תנאי הכרחי בכדי
24 לקבל תובענה לשינוי סכום מזונות פסוק, אך לא תנאי מספיק.
25 בנוסף יש צורך בבחינת תום לב של מגיש התובענה (האיש או
26 האישה) בהגשת התובענה.
- 27 תום הלב, כך לטעמי, ייבחן, בין היתר, בשאלות הבאות:
- 28 האם מגיש התובענה "משחק בקלפים גלויים" בכל הקשור למצבו
29 הכלכלי בכלל והכנסתו בפרט;
- 30 כיצד התנהל בתשלום מזונותיו השוטפים מאז פסק הדין הפסוק
31 למזונות. האם יצר חובות או הקפיד על תשלומים שוטפים ובמועד;
32 האם מעכב את בירור התביעה הרכושית של בני הזוג, באופן
33 שחלוקת הרכוש המשותף מתעכבת, עובדה שיש לה השפעה
34 מהותית על מצבם הכלכלי שני הצדדים.

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

1 ב. בחינת "שינוי נסיבות מהותי" אינה רק לנוכח שינוי בהכנסת
2 בן/בת הזוג בלבד, אלא של המצב הכלכלי בכלל. היינו, האם מצבם
3 הכלכלי הכולל של בני הזוג או מי מהם השתפר או הורע
4 משמעותית מאז פסק הדין למזונות, אותו רוצים לשנות.

5
6 **גם על נקודה זו עמד כב' השופט דובינשטיין בפרשת פלונית בצינו**
7 **כדלקמן:**

8 "אכן, ניתן לדון מחדש בגובה מזונות בהתאם לשינוי הנסיבות...
9 פשיטא שמצב כלכלי, היסוד למזונות, עשוי להשתנות לכאן ולכאן,
10 יש מקום איפוא לשקול מתן ביטוי לשינויים בו, מתוך הוגנות כלפי
11 כולי עלמא... (ציטוט מסעיף ו' להחלטה, ההדגשה שלי – ח"ש).
12 היינו, המבקש את הדין מחדש בסכום המזונות עקב שינוי נסיבות
13 מהותי, צריך להוכיח לא רק שינוי בשכרו או בשכר בן/בת הזוג,
14 אלא גם הדעה במצבו הכלכלי הכולל או הטבה משמעותית במצבו
15 הכלכלי הכולל של בן/בת הזוג, מאז פסיקת המזונות המקורית.""

16
17 21. ביום 28.11.18 ניתן פסק דינו של כבוד השופט ח' שרעבי מבית המשפט המחוזי חיפה בתיק
18 עמ"ש (חי') 14599-05-18 פלוני נ' אלמונית [פורסם במאגרים המקוונים] ובו חזר על הגישה
19 המסתמנת בפסיקה ביחס לקביעת מזונות שנקבעו בהסכם שאושר, כמפורט בפסק דינו של
20 כבוד השופט צ' ויצמן בעמ"ש 62263-10-17.

21
22 22. ביום 3.3.19 ניתן פסק דינו של בית המשפט המחוזי בתל אביב בתיק עמ"ש 40627-10-16 כבי
23 השופטים שנלר, ורדי, רביד. באותו פסק דין קובע בית המשפט המחוזי: "הכלל הינו אי
24 התערבות בהסכמת הצדדים ורק במקרים חריגים יהיה מקום להתערב..."

25
26 23. מקובלת עליי גישתו של כבוד השופט נ' סילמן בתיק תלה"מ 18283-10-17, המגדירה כדרך
27 ביניים בין דרישה לשינוי נסיבות מחד גיסא [מעבר לבע"מ 919/15 כשלעצמו], שיש להותירה
28 על כנה, לבין הורדת הרף הראייתי הנדרש להוכחת אותו שינוי מאידך גיסא. כך גם מקובלת
29 עליי גם גישתו של כבוד השופט א' זגורי בתיק תלה"מ 10726-05-18 ביחס לדרישה לתום לב
30 מצד התובע, מבקש השינוי.

31
32 24. בעניין אחר (תלה"מ 42487-03-18, פורסם במאגרים המקוונים), הבעתי דעתי כי במקרים
33 בהם בין הצדדים תלוי ועומד הסכם ופסק דין למזונות, וכאשר מגיע בית המשפט למסקנה
34 שיש מקום לערוך שינוי בדמי המזונות, ולצורך קביעת דמי המזונות העדכניים, יש להביא

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

1 בחשבון שני מרכיבים עיקריים: האחד, שיעור דמי המזונות המשוער שהיו נפסקים בהתאם
2 לנסיבות ולהלכת 919/15, והשני, "רכיב ההסתמכות", כדלקמן:

3
4 "רכיב ההסתמכות", אשר ייגזר כחלק מתוך הסכום בהסכם
5 [לטעמי 30%-60%], תוך התחשבות במכלול שיקולים,
6 לרבות: האם מדובר בהסכם רכושי כולל או חלקי בלבד, האם
7 בהסכם בוצעו ויתורים ניכרים של מי מהצדדים, האם מדובר
8 בסכום מזונות ברף הנמוך או הגבוה, פעולות כלכליות חריגות
9 שבוצעו בהסתמך על הסכום בהסכם, היקף רכושם של הצדדים,
10 פער ההכנסות, צורכי הקטינים ורמת החיים, וכן שיקולי צדק וישר
11 ותום לב. לטעמי, רכיב זה יכול לשמש ככלי עזר שאינו מחייב,
12 במקרים המתאימים. ויודגש, על בית המשפט לבחון כל מקרה
13 לנסיבותיו, תוך ראייה בוללת, בשים לב לשיקול הדעת המוקנה לו
14 בקביעת טובתו של הקטין ורווחתו בבתי שני ההורים [כבוד השופט
15 פוגלמן בבע"מ 919/15 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים
16 המקוונים, 19.7.2017) ס' 64, כבוד השופטת וילנר בעמ"ש (חי')
17 54256-09-14 א.ב. (קטין) נ' ב.ב. (פורסם במאגרים
18 המקוונים, 8.2.2015), כבוד השופטת אלון בעמ"ש (חי') -04-20634
19 18 פלוני נ' פלונית (פורסם במאגרים המקוונים, 7.2.2019)]. כדברי
20 כבוד השופט ע' פוגלמן בהלכת 919/15:
21 "...פסיקת המזונות לעולם לא תסמוך אך על "המספרים
22 היבשים" – אם לעניין נתוני ההשתכרות של ההורים, אם לעניין
23 יחס השהייה אצל כל אחד מהם. בטרם יפסוק באופן סופי את
24 סכום המזונות על בית המשפט להוסיף ולהתבונן היטב על התא
25 המשפחתי שלפניו ועל נסיבותיו הפרטניות, ולהבטיח את חלוקת
26 הנטל ההולמת ביותר תנאים אלה. הקביעה תהיה נטועה תמיד
27 במכלול נסיבות העניין, כשישקול העל המנחה אותה הוא טובת
28 הילד ורווחתו בבתי שני ההורים" (ס' 126 לפסק דינו).

30 מהכלל אל הפרט:

31
32
33
34 25. בענייננו, אמר, יש לבחון האם חל שינוי נסיבות המצדיק את שינוי שיעור דמי המזונות. ככל
35 שקיים שינוי נסיבות כאמור, תבחן השפעת הלכת 919/15 על שיעור דמי המזונות. לאחר עיון
36 בכל החומר המצוי בתיק ולאחר ששקלתי טענות הצדדים הגעתי לכלל מסקנה כי במקרה דנן
37 יש מקום לביצוע שינוי מסוים בדמי המזונות שנקבעו בהסכם. להלן יפורטו טעמי.

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

- 1
2 **26. שינוי והרחבת חלוקת זמני שהות - במסגרת ההסכם הראשון, הוסכם בין הצדדים בעניין**
3 **משמורת הקטינה כי זו תהא בידי האם וכי: "...וזאת עד הגיע הקטינה לגיל 3 שנים שאז**
4 **תבחן שוב הסוגייה". בדיון שהתקיים ביום 28/5/13 הוסכם בין הצדדים על מחיקת המשפט**
5 **בעניין דיון חוזר בסוגיית משמורת הקטינה [עמ' 21 למטה]. כאמור לעיל, בשנת 2017 נחתם**
6 **בין הצדדים ההסכם השני, ובו הורחבה במידה ניכרת חלוקת זמני השהות, באופן שבו כיום**
7 **החלוקה בין ההורים הנה שווה. בנוסף, נקבע כי משמורתה של הקטינה תהא משותפת לשני**
8 **הצדדים, ותביעה לשינוי המזונות הוגשה לאחר שנה נוספת ממועד חתימת ההסכם, ובאותה**
9 **שנה התקיימו המפגשים במתכונת החדשה. לפיכך דומני, כי מדובר בשינוי נסיבות של ממש**
10 **מאז ניתן פסק הדין, ובהתאם לרף הנמוך הדרוש, יש בו כדי להביא לשינוי דמי המזונות.**
11
12
13 **27. נוכח האמור לעיל, נפנה בעת ונבחן את שיעור דמי המזונות שהיו משולמים תוך התעלמות**
14 **מההסכם שבין הצדדים, ועייפו העקרונות שנקבעו בפסק הדין של בית המשפט העליון בע"מ**
15 **919/15.**
16
17 **28. צורכי הקטינה - באופן כללי, משך שנים רבות התייחסה הפסיקה לדמי מזונות הכרחיים**
18 **שאינם טעונים הוכחה, עבור ילד אחד, בסך של 1,350 - 1,400 ₪ לחודש. בתקופה האחרונה**
19 **ניתן למצוא יותר ויותר אשר סוברים כי לנוכח השינויים שחלו עם השנים, יש מקום לעדכן**
20 **סכום זה ולהגדילו באופן מסוים. לעניין זה, אפנה לדבריו של כב' השופט י' שנר בתיק עמ"ש**
21 **46291-01-16 [פורסם במאגרים המקוונים] כדלקמן:**
22 **"ייתכן ואכן הגיעה העת לעריכת שינוי נוסף בעת קביעת סכום**
23 **המזונות ההכרחיים ובמיוחד לאור הצרכים שהתווספו, כגון כל**
24 **הקשור באמצעי התקשורת השונים והמחשבים, אשר ניתן לראות**
25 **בהם, כצרכים הכרחיים."**
26 *** ראה גם דברי כב' שופטת ח' מטלין בעניין תמ"ש 15-12-30397,**
27 **[פורסם במאגרים המקוונים].**
28
29 **29. לפיכך, אני מעריך את צורכי הקטינה בסך של 1,600 ₪ לחודש כולל כלכלה, מזון והיגיינה,**
30 **ביגוד ותעלה, בילויים ופנאי, ביטוח בריאות ונסיעות. בנוסף, יש לקבוע סכום של 500 ₪**
31 **בגין הוצאות שאינן תלויות שהות. סה"כ הוצאות הקטינה: 2,100 ₪ לחודש.**
32
33 **30. דמי המדור - התובע משלם שכר דירה בסך של 4,000 ₪ לחודש. לפיכך, חלקה של הקטינה**
34 **בדמי המדור בעת שהיא שוהה אצל התובע סך של 1,200 ₪. הנתבעת משלמת שכר דירה בסך**
35 **של 3,100 ₪ לחודש. לפיכך, חלקה של הקטינה בדמי המדור בעת שהיא שוהה אצל הנתבעת**

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

- 1 סך של 930 ₪ לחודש. אינני מביא בחשבון את הוצאות החזקת המדור, שכן מדובר בסכומים
2 דומים פחות או יותר. לפיכך, סך הוצאות המדור עבור הקטינה 2,130 ₪ לחודש.
3
4 לאור האמור, כלל צרכי הקטינה סך של 4,230 ₪ לחודש.
5
6 31. יכולותיהם הכלכליות של ההורים ויחס הכנסות - במסגרת פסק דינו של כבוד השופט ע'
7 פוגלמן בתיק 919/15 נקבע כי חבות ההורים במזונות מדין צדקה תקבע, בין היתר, "על
8 פי יכולותיהם הכלכליות היחסיות מכלל המקורות העומדים לרשותם, לרבות שכר עבודה".
9 [וואב מוז"ה "מהפכת מזונות הילדים: בעקבות פסיקת בית המשפט העליון בבע"מ
10 919/15" הארת דין יב 1 (תשע"ח) (פורסם במאגרים המקוונים) מתייחס לכך שקריטריון זה
11 מחליף את המונח "הכנסה פנויה" עליו התבסס החישוב (עמ' 18), עמ"ש (ת"א) 14612-10-16
12 מ.ב. נ' א.ב. (פורסם במאגרים המקוונים, 20.12.2017), ענת ליפשיץ ושחר ליפשיץ "מזונות
13 ילדים בגילאים 6 עד 15 במצבי משמורת משותפת? מבט פרשני וגישורי בעקבות בע"מ
14 919/15", ה"ש 119 לפיהם הכנסה פנויה לתשלום מזונות היא הכנסת ההורה נטו בניכוי
15 הוצאות מינימאליות דרושות לקיומו - חלקו במדור והוצאות לצורך קיום בסיסי, ע"מ (ת"א)
16 1098/07 פלוני נ' אלמוני - קטיין (פורסם במאגרים המקוונים, 31.08.2008) שם נבחן מקרה
17 בו בית משפט קמא הפחית מהכנסת ההורים את הוצאות המדור - משכנתא או דמי שכירות
18 לצורך חישוב הכנסה פנויה, בתמ"ש (נצ" 46640-01-15 ק.ו. נ' ש.ו. (פורסם במאגרים
19 המקוונים, 27.12.2017) התייחס כבוד השופט א' זנור להכנסות הפנויות של הצדדים לאחר
20 ניכוי חלקם במדור והוצאות החזקתו וכן הסעת הקטינים, תמ"ש (ת"א) 16207-01-16 ש.ד.
21 נ' א.ד. (פורסם במאגרים המקוונים, 14.9.2017) - הכנסה פנויה חושב כהכנסה נטו בניכוי דמי
22 מדור].
23
24 32. בכתב ההגנה שאותו הגיש התובע במסגרת תיק 42828-07-12, טען התובע כל הכנסתו באותה
25 עת 13,268 ₪ נטו לחודש (סעיף 43 לכתב ההגנה), כולל בונוס שנתי לדברי התובע, הכנסתה
26 של הנתבעת באותה עת היתה סך 8,150 ₪ (סעיף 33 בכתב ההגנה). נכון להיום, שכרו של
27 התובע 13,000-14,000 ₪ נטו לחודש, ושכרה של הנתבעת כ- 9,000 ₪ לחודש בתוספת רכב
28 צמוד. לפיכך, ניתן לראות כי לא חל כל שינוי מהותי בהכנסותיהם של הצדדים, אשר נותרו
29 דומות בסה"כ, ואינני מקבל את הטענה כי חל שינוי מהותי בהכנסות מי מהצדדים.
30
31 נוכח כלל האמור לעיל, אני מעריך את הכנסתו הפנויה של התובע מכלל המקורות, בסך
32 של 10,000 ₪ נטו לחודש. אני מעריך את הכנסתה הפנויה של הנתבעת מכלל המקורות
33 בסך של 6,500 ₪ נטו לחודש.
34
35 לפיכך, יחס ההכנסות הנו כ - 60% התובע לעומת 40% הנתבעת.
36

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

1 33. יחס זמני השהות - כמפורט לעיל, שוהה הקטינה אצל כל אחד מההורים חצי מהזמן 50%
2 אצל האם ו- 50% אצל האב.

3
4 34. חישוב דמי המזונות -

5 א. חישוב צרכי הקטינה ביחס להכנסות הצדדים:

6 $4,230 \times 40\% = 1,692$ ₪ - האם.

7 $4,230 \times 60\% = 2,538$ ₪ - האב.

8
9 ב. חישוב צרכי הקטינה ביחס לזמני השהות:

10 $4,230 \times 50\% = 2,115$ ₪ אצל האם.

11 $4,230 \times 50\% = 2,115$ ₪ אצל האב.

12
13 לאור האמור, בהתחשב בכלל הנתונים כמפורט לעיל, הסכום הרעיוני אותו היה על התובע
14 לשלם לנתבעת בגין מזונות הקטינה, תוך התעלמות מפסק הדין התלוי בעניינם, סך של כ-
15 430 ₪ לחודש.

16
17 35. רכיב ההסתמכות - בין הצדדים אושרו מספר הסכמים. הפסיקה התייחסה למזונות ילדים
18 כחלק בלתי נפרד ממערך כולל, וכדברי כבוד בית המשפט העליון:

19
20 "מזונות הילדים כחלק בלתי נפרד מהמערך הכולל של ההסדר:
21 קשה לבודד את עניינם של הקטינים, ובעיקר את נושא מזונות
22 הקטינים, מכלל הנושאים הרכשיים והממוניים שבהסכם
23 הגירושין. הסכם הגירושין הוא מעשה רקמה עדינה, שמזונות
24 הילדים הוא אחד החוטים המרכזיים בו. אם פרמת חוט זה,
25 נמצאת מפר את מערכת האיזונים שבבסיס ההסכם. כך, לדוגמה,
26 ייתכן כי ההורים הגיעו להסכמה שהאב ישלם סכום מזונות
27 מסויים לילדים, מתוך הבנה לא מופרכת כלל, כי האב אוהב את
28 ילדיו ורוצה ביקרם, ירכוש עבורם ביגוד, יסע איתם לחופשות
29 בארץ ובחול, יעניק להם מתנות, וכיו"ב דברים שאינם מעוגנים
30 בהתחייבות מפורשת בהסכם הגירושין. ייתכן כי האב ויתר על
31 חלק מהרכוש מתוך הנחה כי בכך הוא מותיר מקור הכנסה נוסף
32 שישימש את האם עבור הילדים, או שויתר על חלק מהרכוש כדי
33 לרשמו על שם הילדים על מנת להבטיח את עתידם. מכאן,
34 שהפרדה בין מזונות הילדים לבין מכלול הנושאים בהסכם
35 הגירושין, היא לעיתים קרובות הפרדה מלאכותית. " (ראה: בגץ

בית משפט לענייני משפחה בחדרה

תלה"מ 18-07-42608

1 פלוגי נ' בית הדין הרבני הגדול לערעורים (פורסם
2 במאגרים המקוונים, 7.2.2013), סעיף 17 לפסק דינו של כבוד
3 השופט יי עמית].

4
5 36. במקרה זה, לאחר ששקלתי את כלל השיקולים, אני מעריך את רכיב ההסתמכות במקרה
6 זה בשיעור של 40% מדמי המזונות שנקבעו בהסכמה, ובמעוגל סך של 1,040 ₪ לחודש.

סיכום ותוצאה:

10 37. לאור האמור, אני מורה כדלקמן:

11 א. עד למנעד פסק הדין דמי המזונות שישולמו יהיו כמפורט בהסכם שבין הצדדים.

12 ב. החל מחודש ינואר 2020 ואילך ישלם האב לאם דמי מזונות בגין הבנות סך של

13 1,470 ₪ לחודש (להלן: "דמי המזונות"), וזאת במקום הסכום המפורט בהסכם

14 אלו הגיעו הצדדים ביום 23/1/2013.

15 ג. יתר הנראות ההסכמים בין הצדדים ימשיכו לחול ולחייב לפי העניין.

16
17 38. בנסיבות, אינני עושה צו להוצאות.

18
19 39. זכות ערעור כחוק.

20 פסק הדין מותר לפרסום תוך השמטת פרטים מזהים.

21 המזכירות תמציא פסק הדין ותסגור התיק.

22 ניתן היום, י"ב כסלו תשי"פ, 10 דצמבר 2019, בהעדר הצדדים.

23
24
25
26 סל פפרל, שופט

27